

OBZOR

Informační časopis OBCE TMAŇ

Ročník XXXIII.

Červen 2021

Číslo 6/2021 (376)

JESTLI ČERVEN MOKRÝ BÝVÁ, OBILÍ PAK MÁLO RODÍVÁ...

stará česká pranostika

NA SLOVÍČKO SE STAROSTOU...

konečně jsme se dočkali letního počasí..., konečně jsme se dočkali zásadního rozvolňování, jehož zásluhou bychom si mohli léto užít tak, jak jsme dříve byli zvyklí... život se opět začíná vracet do normálních kolejí...

S razantním rozvolňováním si tak můžeme například dovolit začít plánovat kulturní, sportovní a společenské akce. Začátkem června se děti vždy těšily na oslavy Dne dětí a my bychom je o tuto akci nechtěli ani letos ochudit. Proto jsme se rozhodli na poslední sobotu tohoto měsíce (26.6.) děti pozvat na tradiční místa na fotbalový stadion a do Lipek, abychom tam společně tento svátek dodatečně oslavili (str.17).

Zároveň můžeme u této příležitosti oficiálně otevřít naše nové víceúčelové hřiště „U stadionu“, určené pro florbal, hokejbal a inline bruslení. A protože tento areál není určen pro naše koloběžkáře, pokusíme se do tohoto termínu připravit i pro ně, v těsném sousedství tohoto hřiště, asfaltový povrch pro jejich koloběžkovou zábavu.

Pro ty nejmenší, kteří nevyrazí začátkem prázdnin s rodiči na dovolenou či na tábor, jsme na první červencovou neděli (4.7.) nachystali do KD „Pohádkovou show“, plnou známých postav z dětských pohádek (str.17). Jedná se o akci, která byla na jaře loňského roku na poslední chvíli z „covidových“ důvodů zrušena.

Překvapení pro dospělé chystáme na konec července, kdy bychom je rádi pozvali po hodně dlouhé době na velký koncert na fotbalovém stadionu. Neradi bychom ale něco zakřikli a tak vám bližší informace poskytneme, až po schválení Radou obce a podpisu smlouvy s interpretem. Zatím se na stadion vrátili jen naši fotbalisti (str.19). Ti nejmenší, v tak hojném počtu, že to muselo udělat radost každému, kdo šel kolem.

Pevně věřím, že si to léto konečně všichni společně užijeme...

Jaromír Frühling - starosta obce

Z HISTORIE OBCE

Historia magistra vitae

Historie je učitelka života ... celá slavná věta zní v originále takto: *Historia est testis temporum, lux veritatis, vita memoriae, magistra vitae, nuntia vetustatis* – a v českém překladu: **Historie je svědectvím času, světlem pravdy, životem paměti, učitelkou života, zvěstovatelkou dávných dob.** Podívejme se v roce 2021 na historii Tmaň z tohoto pohledu a připomeňme si každý měsíc nějakou událost ze života Tmaň, Lounína, Slavík či Havlíčkova Mlýna a v jejím odkazu hledejme nápady, myšlenky a poučení pro úspěšné pokračování v díle předcházejících generací, díky jimž je dnes Tmaň dobré místo k bydlení. Tmaň si to určitě zaslouží ...

Tmaň na stránkách knih (2)

Tmaň na stránkách knih – je až překvapující v kolika knižních titulech najdeme zmínku o Tmani. Tímto tématem se zabývá XVI. díl Tmaňské čítanky nabízející seznam knih s texty věnovaným Tmani, které se podařilo autorovi tohoto přehledu během několika let zjistit. Ke dnešnímu dni to představuje 682 stránek textu s odkazem na 120 knižních titulů. Čtenáři OBZORU se budou moci v několika pokračováních seznámit v abecedním pořadí se základními informacemi o jednotlivých knižních titulech.

C

Cesta k udržitelnému rozvoji regionu Českého krasu.

Strategický plán udržitelného rozvoje širšího území Českého krasu. Edice strategických dokumentů pro udržitelný rozvoj Českého krasu. V roce 2006 vydala Společnost pro rozvoj Českého krasu, o.s., Karlštejn.

V Edici strategických dokumentů pro udržitelný rozvoj Českého krasu byla vydána v letošním roce Společností pro rozvoj Českého krasu, o.s., Karlštejn, za finanční podpory Středočeského kraje z prostředků projektu „Posílení kapacity místních regionálních orgánů při plánování a realizaci programu ve Středočeském kraji“. Opatření 3.3. Společného regionálního operačního programu, nákladem 300 kusů velmi zajímavá publikace „Strategický plán udržitelného rozvoje širšího území Českého krasu. O co je tato knížka tenčí – má pouhých 28 stran, o to je závažnější a inspirující její obsah pro samosprávy obcí a všechny občany žijící v Českém krasu i v obcích s Českým krasem bezprostředně hraničících. Proto stojí za to věnovat jejímu obsahu více prostoru, neboť právě katastr Tmaň se řadí mezi ty obce, které se nacházejí v bezprostředním sousedství Chráněné krajinné oblasti Český kras.

Česká republika – města a obce České republiky.

Vydavatelství PROXIMA Bohemia s.r.o. se sídlem v Rožnově pod Radhoštěm vydalo v roce 2013 knižní publikaci encyklopedického charakteru Česká republika – města a obce České republiky, která přináší ucelené informace o všech městech a obcích v České republice. Zápisy přibližují historicky zajímavá místa a turisticky atraktivní místa nebo přírodní zajímavosti. Zhruba v polovině knihy – přesně to je na straně 962 – je mezi obcemi správního obvodu Beroun informace o Tmani následujícího znění:

Tmaň.

Devět kilometrů jihozápadně od Berouna, v nadmořské výšce 361 m leží obec Tmaň, k níž patří osady Lounín, Slavíky, Havlíčkův Mlýn a hájovna u Křížatek. Rozkládá se na 1 512 ha katastrální výměry a žije v ní 1 050 obyvatel.

Významnou památkou je katolický kostel sv. Jiří na místním hřbitově, který byl vystavěn v polovině 18. století. Další sakrální stavby obce představují barokní sousoší u Veského rybníka s křížem z roku 1899, kaple sv. Blažeje na Koukolově hoře a sbor Jiřího z Poděbrad Církve československé husitské, postavený v roce 1926.

Text je ilustrován znakem Tmaň v barevném provedení a odkazem na oficiální webové stránky Obce Tmaň www.obectman.cz.

Český kras XXVIII/2002 – sborník pro regionální výzkum. Vydalo Muzeum Českého krasu Beroun za podpory Velkolomu Čertovy schody, a.s., Tmaň.

Začátkem roku 2003 vydalo Muzeum Českého krasu v Berouně v pořadí již osmadvacátý ročník sborníku Český kras, který přináší zajímavosti z přírody i historie našeho regionu. Padesát osm stránek textu včetně barevné obálky, pěkné grafické provedení, několik prací přibližujících obec Tmaň a její nejbližší okolí – tak lze charakterizovat tento sborník pro regionální výzkum, který mohl vyjít především díky podpoře akciové společnosti Velkolom Čertovy schody se sídlem ve Tmani. Vztah ke Tmani mají tyto příspěvky:

- Malakofauna koněpruské oblasti (Český kras) – lesní stepní a druhotná stanoviště – autor Jaroslav Hlaváč, práce vznikla ve spolupráci s firmou Velkolom Čertovy schody a.s.
- Jaroslav Petrbok a objev Koněpruských jeskyní – autor Jiří Kovanda. Velmi zajímavá studie shrnující celou řadu údajů vyskytujících se v literatuře, v mnohém si vzájemně odporujících, mnohdy velmi nepřesných, někdy až zavádějících – například den objevení jeskyní, jméno objevitele, místo vstupu do jeskyní a nálezce toho nejvýznamnějšího objevu – prvního lidského pozůstatku – zadní části lebky, údaje o účasti Jaroslava Petrboka při objevu jeskyní. Doplněno kresbami a fotografiemi z doby objevu jeskyní. Mezi nimi je i na straně 24 snímek z prosince 1950, na kterém vidíme, jak se v Hlavním dómu sklánějí nad objevenými nálezy J. Petrbok, J. Kovanda, K. Mareš, Karel Chvojka, J. Jiránek a F. Štěpán.
- Nová naučná stezka v Českém krasu – autor Emil Šnidauf. Informace o právě před rokem – v březnu 2002 – slavnostně otevřené zatím poslední naučné stezce v Českém krasu – Koukolova hora – Kotýz. Naučná stezka je dlouhá 4 km a je zde instalováno deset panelů informujících návštěvníky o geologických, zoologických, botanických a archeologických zajímavostech.

Český kras XXIX/2003 – sborník pro regionální výzkum. Vydalo Muzeum Českého krasu Beroun za podpory Velkolomu Čertovy schody, a.s., Tmaň.

Vztah ke Tmani mají tyto příspěvky:

- Evidence jeskyní Českého krasu – stav k 1. říjnu 2003. (strana 5-20). Karel Žák, Michal Kolčava, Ondřej Jäger, Roman Živor.
- Zlatý kůň u Koněprus ve výzkumech a názorech Jiřího Krále. (strana 43-45). Václav Cílek.

XXXII. sborník pro regionální výzkum Český kras – sborník pro regionální výzkum. Vydalo Muzeum Českého krasu Beroun za podpory Velkolomu Čertovy schody, a.s., Tmaň.

Vztah ke Tmani má tento příspěvek:

- Autor Pavel Bosák svou studii nazval Nová litofacie koněpruských vápenců v koněpruském devonu. Přibližuje v ní sanace a rekultivace probíhající těžbou severní stěny lomu VČS-západ od roku 2003.

Český kras XXXIII/2007 – sborník pro regionální výzkum, Muzeum Českého krasu Beroun 2007. Vydalo Muzeum Českého krasu Beroun za podpory Velkolomu Čertovy schody, a.s., Tmaň.

Na jeho titulní stránce je letecký snímek lomů VČS-západ a VČS-východ ve Tmani, který ilustruje první příspěvek ve sborníku autora Michala Hejny nazvaný 50 let Velkolomu Čertovy schody. Jedná se o téhož autora, který napsal obsáhlou práci Čertovy schody – minulost dávná i nedávná, která vycházela na pokračování jako vkládaná příloha do OBZORU. V jeho příspěvku je i pasáž v níž se autor zamýšlí nad tím, jak není jednoduché stanovit počátek Velkolomu Čertovy schody.

Český kras XXXVII/2011 – sborník pro regionální výzkum. Vydalo Muzeum Českého krasu Beroun za podpory Velkolomu Čertovy schody, a.s., Tmaň.

Vztah ke Tmani má tento příspěvek:

- Příspěvek k poznání fauny motýlů (Lepidoptera) lokality Lejškov. Jan Veverka.
V průběhu let 2001–2010 bylo na lokalitě Lejškov zjištěno 67 druhů motýlů řazených do skupiny tzv. Macrolepidoptera. Jako zvláště významné je nutno hodnotit nálezy druhů *Spialia sertorius* (Hoffmannsegg, 1804), *Pyrgus carthami* (Hübner, 1813) a *Polyommatus Daphnis* (Denis & Schiffermüller, 1775), které jsou řazeny mezi druhy s indikační hodnotou 1. stupně (Vávra 2008). Mezi druhy s indikační hodnotou 2. stupně jsou řazeny druhy *Satyrion acaciae* (Fabricius, 1787), *Poliommatus coridon* (Poda, 1761), *Boloria dia* (Linnaeus, 1767) a *Hydria cervinalis* (Scopoli, 1763).
Mezi nálezy se objevuje také 8 druhů motýlů uvedených v Červeném seznamu ohrožených druhů České republiky (Farkač, Král Škorpík 2005), jeden je řazen do kategorie druhů kriticky ohrožených, ostatní jsou vedeny v kategorii druhů zranitelných.
Tato zjištění ukazují, že lokalita Lejškov představuje významnou oblast výskytu motýlů skupiny Macrolepidoptera a tuto skutečnost je nutné respektovat při plánování a realizace jakékoliv další činnosti člověka v tomto území.
Pro motýly zde významné refugium představuje především opuštěný vápencový lom ve východní části lokality, kde byla učiněna naprostá většina významných nálezů. V zásadě je možno zkonstatovat, že u většiny druhů bioindikačně významných zde existují opakovaná pozorování více let po sobě, tj. je zde reálný předpoklad trvalé populace, proto je žádoucí zachovat stávající způsob a rozsah využití této části krajiny.

Český kras XL/2014 – sborník pro regionální výzkum. Vydalo Muzeum Českého krasu Beroun za podpory Velkolomu Čertovy schody, a.s., Tmaň.

Vztah ke Tmani má tento příspěvek:

- Těžba vápence v okolí Koněprus. Michal Hejna.
Ložisko Koněprusy leží mezi vesnicemi Koněprusy, Suchomasty, Tmaň a Měňany a zasahuje do něj ještě katastrální území obce Vinařice. Z hlediska prostorového, ale i střednědobé historie těžby, ho můžeme rozdělit na západní část vymezenou Koněprusy, Tmaní a Suchomasty, jejíž lomy zásobovaly vápenky a cementárnu v Berouně a Králově Dvoře, a východní část (oblast Plešivce a Homoláku), odkud byl vápenec odvážen do zdické vápenky.

Český kras XLI/2015 – sborník pro regionální výzkum. Vydalo Muzeum Českého krasu Beroun za podpory Velkolomu Čertovy schody, a.s., Tmaň.

Vztah ke Tmani má tento příspěvek:

- Lomy zdické vápenky na Lejškově a Homoláku. Michal Hejna.
Jednou ze zajímavých oblastí tradičního a později i moderního vápenictví nalezneme západně od nejzápadnějších výběžků vápenců Českého krasu ve zdické kotlině. Je to sice území vzdálené od nejbližších ložisek vápence na vrchu Lejškov u Málkova zhruba 4 km a od kvalitnějších ložisek vápence v oblasti lomů Homolák a Plešivec jihozápadně Suchomast více než 7 km, ve zdické kotlině ale byla velká poptávka po vápenci a vápenických produktech. Bylo tomu tak proto, že v celé západní polovině Čech se vápence ve větším množství nevyskytují a také proto, že Zdice leží na důležité dopravní trase z Prahy do Plzně. Právě ve Zdicích navíc odbočuje směr na Příbram a do jihozápadních Čech, kde sice na Sušicku přeměněné krystalické vápence nacházíme, ale až ve vzdálenosti větší než 100 km. Geografické a geologické důvody proto předurčovaly zdickou kotlinu k tomu, aby zde výroba vápna probíhala. A nejedná se pouze o Zdice. Poblíž zaniklé obce Hrachoviště, která ležela v Brdech asi 5 km jižně od Hořovic, se dodnes nachází zbytky staré selské vápenné pece. V její blízkosti pak můžeme najít úlomky kotýského vápence, který zřejmě pochází právě z oblasti Homoláku či Lejškova. Vápenec z těchto ložisek tak byl využíván v selských pecích i v širším okolí Zdic. Tento

příspěvek je zaměřený jak na historii vápenek ve Zdicích, tak i na historii lomů v západní části Českého krasu, které je zásobovaly surovinou.

Český kras. Klíč k české krajině. Skály, voda a čas. Karel Žák, Martin Majer, Václav Cílek. Nakladatelství Academia, Praha 2014. 273 stran, doporučená cena v době vydání 595 Kč. Českým krasem se zabývá bohatá literatura jak z různých přírodovědných, převážně geologických oborů, tak z archeologie a historie, nehledě k ochraně přírody, která zde řeší složité střety podmíněné těžbou vápenců i přímým sousedstvím hlavního města. Většina těchto spisů se však zaměřuje na jednotlivé dílčí obory, zatímco souborně se Českému krasu věnuje v podstatě jediná větší obrazová publikace s fotografiemi Karla Kuklíka (Chráněná krajinná oblast Český kras, ČTK – Pressfoto, Praha 1988) se záměrně omezeným průvodním textem – „s minimem odborného výkladu“, jak čteme v předmluvě. Jde jistě o záslužné dílo, nicméně je to právě Český kras, který mezi našimi chráněnými oblastmi zasluhuje odborný výklad na prvním místě. Tento požadavek splňuje toto dílo. V tomto směru představuje opravdový přelom v pojetí obdobných publikací.

D

Dějiny kostela Narození Panny Marie ve Zdicích, Ladislav Zvonař, vydáno soukromým nákladem v roce 2006.

Dne 1. července 2006 proběhlo slučování římskokatolických farností berounského vikariátu Arcidiecéze Pražské a ze 33 farností vznikly čtyři větší celky se sídly v Berouně, Hořovicích, Žebráku a Řevnicích. Tmaňská farnost se stala společně se Zdicemi, Velízem, Cerhovicemi, Neumětely a Borkem u Suchomast součástí většího farního celku Žebrák. Z vyjmenovaných míst má tmaňská římskokatolická farnost blízko ke Zdicím. Právě ve Zdicích vyšla soukromým nákladem tato publikace.

Dějiny obce Bavoryně.

Obec Bavoryně vydala v roce 2006 devadesátistránkovou knížku nazvanou Dějiny obce Bavoryně, jejímž autorem je Ladislav Zvonař. Obec Bavoryně se nachází nejen v sousedství Tmaň, ale především patří svým osídlením k nejstarším obcím na Berounsku. Vždyť první písemná zpráva o obci je již z konce jedenáctého století a v kontextu dějin Podbrdsko se odráží i historický vývoj a života obyvatel Bavoryně v dalších staletích. Zejména pro ty dříve narozené z naší obce je Bavoryně zapsána v jejich povědomí, neboť v dobách, kdy svět byl díky malému počtu aut daleko větší a současně i řada jejich vzpomínek je spojena s touto obcí. A to nejenom díky cestám na vlakovou zastávku do Zdic, která s nimi sousedí.

Diadochos – tj. posloupanost knížat a králů českých, biskupů a arcibiskupů pražských a všech třech stavů slavného království českého, to jest panského, rytířského a městského, Praha, 1602.

Bartoloměj Paprocký z Hlohol a Paprocké Vůle. Bartoloměj Paprocký z Hlohol a Paprocké Vůle (narozen 1540/1543 – zemřel 27. prosinec 1614, Lvov) byl polský a český historik, heraldik a genealog.

Narodil se v Polsku na Paprocké Vůli v šlechtické rodině. Studoval univerzitu v Krakově a roku 1577 se účastnil bitvy o Gdaňsk. Jeho osobní život nebyl šťastný, měl o mnoho let starší bohatou manželku Jadwigu Kosobudzkou (zemřela 1572), která jej týrala. Manželství bylo bezdětné. V sedmdesátých letech 16. stol. se jako katolík stal členem strany, která podporovala kandidaturu Maxmiliána Habsburského na polský trůn, ale po porážce Maxmiliána III. roku 1588 byl Paprocký nucen uprchnout z Polska na Moravu.

Na Moravě a v Čechách zůstal přes 22 let, naučil se dobře česky a získal i český inkolát. V letech 1579–1598 pobýval v Kroměříži. Mimo jiné zde napsal i své *Zrcadlo markrabství moravského* (1593), ve kterém najdeme rytinu Jana Willenberga zachycující nejstarší pohled na Kroměříž. Díky podpoře nejprve olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského a pak Jana Zbyňka Zajíce z Házmburka napsal řadu knih o genealogii a heraldice, ale také překládal polské básně a psal i vlastní, zejména náboženské. Byl přítelem známého polského alchymisty

Michala Sendivoje. Roku 1610 se vrátil do Polska, kde ve Lvově 27. prosince 1614 zemřel a je tam pohřben.

Historický význam jeho děl, zejména *Zrcadlo markrabství moravského* (1593) a *Diadochu* (1602), obšírné kroniky českých knížat, králů, šlechty i měst, je značný i přes nekritičnost, kterou trpí. Jsou to díla dosud pozoruhodná nejen pro genealoga, ale zejména pro historika, který hledá prameny k českým a polským (také uherským a rakouským) dějinám v 2. polovici 16. století. Jeho básně nejsou bez významu ani pro vývoj básnické polské literatury.

Na stránce 306 a 307 je pojednání o rodu Trmalů z Toušic a na Tmani. Na straně 306 je obrázek s několika podobami erbu Trmalů.

Divadelní ochotnická činnost v obci Tmani v letech 1909-1961 a regionální zajímavosti ze života profesionálních hereckých osobností.

Vydal Místní národní výbor Tmaň k „Roku českého divadla – 1983“ v omezeném počtu výtisků. Povoleno odborem kultury Okresního národního výboru Beroun.

Dvě tisíciletí vápenictví a cementárenství v českých zemích. PhDr. Jaroslav Láník, CSc., Ing. Miloš Cikrt. Vydáno v roce 2001.

Publikace vznikla z iniciativy podniků vyrábějících cement a vápno, sdružených ve Svazu výrobců cementu a vápna Čech, Moravy a Slezska. Zachycuje vývoj výroby vápna a cementu od nejstarších archeologických nálezů a prvních písemných zmínek do současnosti. Její těžiště spočívá v období od druhé poloviny devatenáctého století a ve století dvacátém, kdy se uskutečnil přechod k moderní průmyslové výrobě vápna a cementu, byly hledány a nalezeny optimální směry a metody výroby a docházelo k zásadním technickým a technologickým inovacím. Kniha byla zpracována na základě dokumentů uložených v podnikových archivech jednotlivých firem – zejména zápisů z jednání správních rad a tzv. komplexních rozborů hospodaření – odborné literatury a četných dílčích studií publikovaných na stránkách specializovaných časopisů, především měsíčníku Stavivo. Využity byly také dosud vydané firemní publikace i materiály, které zůstaly v rukopise.

Publikace je rozdělena do čtyř kapitol:

1. Od nejstarších zmínek po počátky průmyslové výroby vápna a cementu.
2. Počáteční vývoj průmyslové výroby, hledání optimálních směrů a metod (1870–1945).
3. Kvantitativní rozmach výroby cementu a vápna (1945–1989).
4. Období racionalizace a modernizace oboru (1990–2000).

Každá kapitola obsahuje zhodnocení daného období, základní přehled o vývoji hospodaření a shrnutí vývoje techniky a technologie výroby cementu a vápna. Druhá a třetí kapitola je dále rozdělena na kratší úseky, které jsou věnovány vývoji jednotlivých oblastí České republiky. Bylo zvoleno tradiční členění na devět oblastí. Naši obce se bezprostředně dotýkají údaje o oblasti berounské, kde je značná pozornost věnována Královské cementárně a závodu Velkolom Čertovy schody.

Po seznámení se s obsahem této knihy si lépe uvědomíme význam produkce vápna ve Vápence Čertovy schody, která navazuje na výrobu mající tradici několika tisíc let.

Jaroslav Horáček

Z DĚNÍ V OBCI

Kontejnery na bio odpad

S příchodem jara se do našich ulic opět vrátily červené kontejnery určené pro zeleň z vašich zahrad a zahrádek. Jejich svoz či vyprázdnění probíhá vždy v pondělí, poté, co se všichni z nás vrhnou o víkendu na údržbu a zkrášlení našich zahrad. Jejich naplněnost avizuje, že jich je po obci nedostatek, proto budeme usilovat o navýšení tohoto počtu i rozmístění na více stálých místech. Jak si někteří z vás povšimli, jeden z nich nyní své místo změnil. Z původního „stanoviště“ před kostelem Sboru Jiřího z Poděbrad CČSH (ul. Budovatelů) byl přesunut výše, na rozcestí do ulice Na Boru, kde stával kdysi. Důvodem je to, že původní místo nebylo na pozemku obecním, ale církevním a bylo nutné, ho z důvodu akcí v kostele často před víkendem přesouvat jinam. Pro obyvatele z krajní části ulice Dlážděná teď je nejbližším kontejnerem, ten na konci ulice Přátelství.

Odpadkové koše na psí extrementy

Zvláštním trendem „covidové doby“ je velký nárůst psích mazlíčků v domácnostech. Psi a především štěňata jsou dnes velmi nedostatkovým a velmi ceněným zbožím. Mnoho rodin využilo „lockdownu“ a všeho s ním spojeného, aby svým dětem pořídili nového člena rodiny. Nezbyvá než doufat, že po návratu do normálu se nezačnou plnit útulky psy, protože lidé najednou zjistí, že na ně nemají čas. I naše obec tento nárůst zaznamenala. Evidujeme zde nyní 219 psů. Skoro každý pátý občan u nás, je tak nyní majitelem čtyřnohého přítele, který krom jiného vyžaduje i venčení. Povinností majitele však je, při tomto venčení či při společné procházce po svém mazlíkovi vše uklidit. Mnozí tak bohužel nečiní. Jednou z výmluv je to, že je zde nedostatek košů k tomu určených. Obec nyní ve všech lokalitách tyto počty navyšuje. Je na vás všech, nebát se tyto „rádoby“ pejskaře na tuto „úklidovou“ povinnost a základní slušnost upozornit, abychom tu časem nežili obklopeni výkaly, jako je tomu v některých méně rozvojových zemích. Všem za to předem děkuji.

starosta obce

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT V OBCI

Církev římskokatolická

Mše sv. v římskokatolickém kostele sv. Jiří ve Tmani se v červnu 2021 koná v obvyklém termínu – tj. čtvrtou sobotu v měsíci – tzn. **26. června 2021 v 16:30 hodin**.

Aktuální ohlášky nebo informace o mších sv. a o životě v Římskokatolické farnosti Žebrák najdete na webových stránkách www.farnostzebrak.cz.

Nejbližším místem, kde mohou věřící z Tmaně a okolí navštívit v Římskokatolické farnosti Žebrák každou neděli v 8:00 hodin ráno mši sv., je kostel Narození Panny Marie ve Zdicích.

autor Jaroslav Horáček

Církev československá husitská

Noc kostelů 2021 dne 28. května ve Tmani ve Sboru Jiřího z Poděbrad ČČSH patřila tentokrát převážně dětem. Odpoledne se děti vydaly "Lesní pěšinou" farní zahradou, kde na ně čekala lesní zvěř (podle Žalmu 104,20 -motta letošní Noci kostelů 2021- Přivádíš tmu, noc se snese, celý les se hemží zvěří.) Děti si připomněly, jak se chovat k přírodě a všemu živému a při pozorování našly 11 zvířátek. Děkujeme za zapůjčení krásných dřevěných zvířat truhláři Janu Mikuškovi z Knížkovic.

Děkujeme za podporu kulturních akcí a Noci kostelů OÚ Tmaň, Pražské diecézi ČČSH, Národnímu divadlu, sponzorům, dětem z Dětského centra Světlušky za úklid duchovních prostor, Patrikovi Náčinovi za pomoc s programem a pořadatelskou činností, všem příchozím za účast. Nejmenším návštěvníkům patří náš obdiv.

Děti ukázaly nejen své výtvary pro letošní Noc Kostelů 2021, ale i zájem o kulturu ve Tmani. Po odpoledních akcích a popletené pohádce ve Sboru přišly ještě večer na koncert vážné hudby v podání Terezy Pelikánové (violoncello) a Darii Kassani (housle). Koncert byl krásný a jarně laděný. Všechny děti na závěr ve 20:00 zazvonily celé Tmani a okolí na zvon s kalichem. Předávaly si lano jako štafetu a do kraje se nesla zvěst reliéfního nápisu na zvonu z roku 1926, že "Pravda vítězí". Kéž Pravda Boží vítězí a po přejití války a dob krušných nastane vláda Lásky na zemi. Pro nás, ale především pro naše děti a další generace.

Děti nám jsou letos příkladem jak na to.

Bohoslužby v červnu:

V neděli dne 13. 6. 2021 od 16:00 hodin

V neděli dne 27. 6. 2021 od 16:00 hodin

Se zármutkem v srdci sdělujeme odchod naší milé sestry a věrné husitky Bohunky Douskové Pešicové. Opustila toto pozemské bytí ve věku 85 let dne 27. května 2021.

Na poslední cestě doprovodíme naši milou sestru v pátek 4. června 2021 ve 12:00. Sbor Jiřího z Poděbrad Církve československé husitské bude otevřen i pro přátele a známé.

Žádáme návštěvníky Sboru a věřící o dodržení hygienických opatření. Děkujeme Vám.

autor Jana Šmardová

Bohumila DOUSKOVÁ

(* 1. 1. 1936 Tmaň, okres Beroun - † 27.5.2021 Paseky, okres Písek)

– herečka; bývalá partnerka divadelního režiséra Petra Freistadta (1931–1999, v roce 1964 emigroval do Izraele), od roku 1969 manželka herce Jaroslava Pešiceho; matka spisovatelky Ireny Douskové (* 1964), proslavené novelou *Hrdý Budžes* a syna Jaroslava Pešiceho.

Od dětství inklinovala k divadlu. Zřejmě to byl vliv rodičů – otec byl dlouholetý tmaňský řídící učitel a druhý tmaňský kronikář Bohumil Dousek. S manželkou Helenou byli oba silně zainteresováni do tmaňské divadelní ochotnické činnosti a jablko tedy nepadlo daleko od stromu.

Snad první herecká role Bohumily Douskové byla v úspěšné a reprízované komedii ***Zapadlý zvoneček***, hrané tmaňskými ochotníky v hostinci u Boušků 11. a 18. ledna 1941. Tehdy jí bylo celých 5 let.

Na počátku padesátých let minulého století, sehrála hlavní roli v pohádkové hře ***Jak květinčky přezimovaly*** hrané bez účasti dospělých pouze tmaňskými dětmi. I tato hra byla publikem

vřele přijata a dočkala se nejen reprízy ve Tmani, ale dokonce i svého uvedení v nedalekých Koněprusích.

V roce 1956 se úspěšně účastnila televizní vědomostní soutěže **Hádej, hádej, hadači**, konferované legendárním Janem Pixou.

Bez odborného vzdělání nastoupila profesionální hereckou dráhu v Severomoravském divadle Šumperk (1955–57), kam se po jedné sezoně, kdy byla herečkou a nápovědkou v Hořovicích, zase nakrátko vrátila. Poté přešla do Slezského divadla Zdeňka Nejedlého v Opavě (1959–62), aby činnost uzavřela v dlouhodobém angažmá Městského divadla Příbram (1962–75, 1990–91). Český film obohatila menšími rolemi: hostinská Procházková v retropříběhu K. Kachyni Lásky mezi kapkami deště (1979), sekretářka v Matulově snímku Nevěsta k zulíbání (1980) a vesnická žena v Chlumského situační okupační komedii Stůj, nebo se netrefím (1998).

Více prostoru jí poskytla obrazovka v pohádkách (Hádankář Vojta, 1969; Princezna Lada, 1970; Dalskabáty, hříšná ves aneb Zapomenutý čert, 1976), filmu Počítání oveček (1981) i seriálech (Druhý dech, 1988; Na lavici obžalovaných justice, 1998).

Dva snímky z aktivní herecké činnosti Bohumily Douskové

Od roku 1973 se Bohumila Dousková věnovala i chovatelství psů. V chovné stanici s názvem Z hory Lejškova chovali s manželem jezevčíky a dosáhli řady chovatelských úspěchů.

Stanice trvá dodnes, její název rovněž – i když se Pešicovi odstěhovali do jižních Čech. Láska k rodné hroudě se prostě nezapře.

Před dvěma lety oslavili manželé Pešicovi v tmaňském sboru Jiřího z Poděbrad svou zlatou svatbu.

Bohumila Dousková byla vždy **tmaňačkou**, která na svou rodnou obec nedala dopustit a která se do ní vždy ráda vracela...

Čest její památce!

Základní škola a Mateřská škola Tmaň

Vážení čtenáři,
bohatou fotodokumentaci k níže popisovaným akcím a aktuální informace související s opatřeními souvisejícími s pandemií Covid-19 najdete na nových webových stránkách – www.skola-tman.cz

Mgr. Růžena Kybíksová – ředitelka ZŠ a MŠ Tmaň

Základní škola

Od pondělí 17. května 2021 skončila výuka na 1. stupni ZŠ v týdenních rotacích celých tříd.

Osobní přítomnost žáků na prezenční výuce je stále podmíněna účastí na testování a jeho negativním výsledku. V naší škole probíhá testování žáků i zaměstnanců školy pravidelně v pondělí. Jedná se o neinvazivní antigenní testy pro samoodběr.

Škola nám opět ožila a na chodbách i ve třídách se ozývá dětský smích. Všichni jsme moc rádi, že se můžeme setkávat osobně, i když opět za dodržování daných pravidel. Děti vyzdobily třídy i chodby svými krásnými obrázky a hned vše vypadá útulněji. Ve všech ročnících jsme se zaměřili na rozvíjení polytechnického vzdělávání našich žáků.

Žáci druhé a čtvrté třídy se podíleli na výzdobě chodby svými výkresy a drobnými pracemi z papíru, které vytvářeli na hodinách výtvarné výchovy.

V hodinách pracovních činností si prvňáčci zahráli na stavitele. Za úkol měli postavit dům z papírových cihel. Nejprve si povídali o důležitých profesích, které se vyskytují na stavbě každého domu. Rozdělili si úkoly a po té pilně pracovali.

V úterý 25. května a ve středu 26. května, ve spolupráci s Autoškolou Kvasnička, měli žáci IV. a V. třídy opět možnost si vyzkoušet nanečisto jízdu na kole v silničním provozu. Na berounském dopravním hřišti natrénovali jízdu zručnosti, test z dopravních předpisů a jízdu na kole podle dopravních značek. Bylo to velmi pěkné, zábavné i poučné dopoledne, i když počasí tentokrát dětem moc nepřálo. Panu Kvasníčkovi moc děkujeme, že se nám v tyto dny věnoval.

V pátek 28. května se naši prvňáčci společně se svou paní učitelkou zapojili do preventivního programu „Veselé zoubky“, který připravuje DM drogerie markt s.r.o.. Ač se to nezdá, zubní kaz zůstává v dnešní době stále nejrozšířenějším infekčním onemocněním. DM preventivní program „Veselé zoubky“ je zaměřen na děti 1. tříd základních škol. Jak jeho název napovídá, jeho tématem je správná péče o zuby a prevence vzniku zubního kazu. Všichni si přece přejeme, aby děti byly šťastné a zdravé a měly co nejčastěji důvod k úsměvu, ve kterém jim nebude bránit bolavý zoubek nebo strach ze zubního lékaře. Všichni naši prvňáčci se do připraveného programu pustili s vervou. Přinesli si manuální i elektrické zubní kartáčky, pasty, mezizubní kartáčky, dentální nitě i ústní vody a povídali si i předváděli, jak se správně starají o svůj chrup. Viděli také, jak se o něj stará Hurvínek s Máničkou, dozvěděli se spoustu důležitých a zajímavých informací, a pak si svoje znalosti ještě vyzkoušeli v PC programu a při vyplňování pracovního listu. Nakonec ještě obdrželi od DM jako dárek preventivní balíček.

autor Mgr. Marcela Závorová

Mateřská škola

Květen v mateřské škole

V květnu jsme ve školce přivítali Koťátka a Sluníčka, která z důvodu uzavření MŠ do školky ještě chodit nemohla. A tak měly děti co dohánět...Učili jsme se o zvířátkách, o rostlinách a květinách, vyzkoušeli si, jak funguje váha, zasadili bylinky, vyrobili dárky pro maminky k jejich svátku a mnoho dalšího...

Předškoláci si ve třídě postavili velikou zoologickou zahradu, roztřídili zvířata na býložravce, masožravce a všežravce; ale rozlišovali i mezi savci, ptáky, plazi a dalšími druhy živočichů.

Dále sbírali rostliny do třídního herbáře, vařili mátový čaj, poznávali bylinky podle chuti a vůně. Zároveň si vyzkoušeli práci „apatykáře“, vážili bylinky a následně i jiné předměty, dovažovali a porovnávali váhu.

V koťátkové třídě se děti pilně připravovaly na svátek všech maminek a vyráběly pro ně přáníčka.

Děti ze školky dostaly kufr plný překvapení. Nastala chvilka ticha... a následovala velická radost z kufru plného hudebních nástrojů. Každý si vzal jeden nástroj a koncert mohl začít.

Nejmenší Koťátka, se stejně jako starší kamarádi, vydala na výlet do zoologické zahrady za zvířátky.

Ve třídě Sluníček se děti seznámily s tím, jak se která květina jmenuje, jak vypadá a co potřebuje k životu. Také si připomněly, že některé rostliny mohou být jedovaté, léčivé, a jiné slouží pouze pro okrasu. Společně si děti zasadily heřmánek a řeřichu, o kterou se nyní ve třídě pečlivě starají.

Kolektiv MŠ

KULTURA

SPORT

Florbalové a hokejbalové hřiště

ZAHÁJENÍ ZKUŠEBNÍHO PROVOZ

Všem florbalistům, hokejbalistům i vyznavačům online bruslení můžeme oznámit radostnou zprávu, že byl zahájen zkušební provoz našeho florbalového hřiště „U stadiónu“. Hřiště je určené pro výše uvedené aktivity. V zimních měsících se počítá i s jeho využitím pro klasické bruslení. Neslouží tedy ani pro koloběžky ani pro kola, kterým je vstup na tuto plochu zakázán. Ani tyto sportovní aktivity však nechceme nechat bez povšimnutí a proto ještě tento týden zahájíme přípravu na asfaltovou plochu pro koloběžky, která bude situována hned vedle tohoto hřiště. Následovat by měla plánovaná výstavba pumptrackové dráhy pro kola na přilehlé straně. Žádáme tedy všechny „koloběžkáře“ o trpělivost a o respektování zákazů tam, kde není vhodné ani bezpečné, se tomuto novému trendu zábavy věnovat.

TJ VČS TMAŇ

NÁBOR NOVÝCH DĚTÍ ZAHÁJEN

FOTBALOVÝ ODDÍL TJ VČS TMAŇ HLEDÁ DO SVÝCH ŘAD

CHLAPCE A DÍVKY
ročník narození 2013 až 2016

TJ VČS TMAŇ

přijď si to zkusit
27. 5. 2021 od 16:00 hodin
nebo každý další čtvrtek v červnu

Nezapomeňte pro děti sportovní oblečení, vhodnou obuv a pití.
Doprovod rodičů na první trénink k předání kontaktů nutný.

Kontakty pro případné dotazy:
Petr Novák - tel. 724 903 087
Vladimír Kincí - tel. 602 218 961
Jan Klas - 607 977 205

Oslavy 100.let fotbalu ve Tmani se blíží...

V letošním roce oslaví náš klub krásné jubileum 100.let od svého založení. Toto kulaté výročí si jistě zaslouží patřičné oslavy, které plánujeme na 7. srpna 2021. Celodenní program plný sportovních utkání dospělých i dětí by měl být završen, stejně jako před deseti lety exhibiční zápasem Staré gardy Tmaně proti fotbalovým internacionálům České republiky. O kompletním programu vás budeme včas informovat...

**KLUB FOTBALOVÝCH INTERNACIONÁLŮ
ČESKÉ REPUBLIKY**

www.kfcr.cz   CFP   bakr.cz   M&T   CEB   ESAM

INFO OBCE

Pohotovostní služby zubních lékařů

Pohotovostní služby zubních lékařů jsou v červnu 2021 zajišťovány na Berounsku a Hořovicku v době od 08:00 – 11:00 hodin takto:

Termín	Zubní lékař / adresa ordinace	Telefon
5.+ 6.6.2021	Dr. Eva Trtková Králov Dvůr, Průmyslová 614	602 448 894
12.+13.6.2021	Dr. Richard Valta ml. Žebrák, Hradní 68	311 533 384
19.+20.6.2021	Dr. Vladimíra Veselá Beroun, Švermova 1591	601 371 200
26.+27.6.2021	Dr. Magdalena Třesohlavá Lochovice 308	723 556 474

Zahradnictví Tmaň, ul. Profesora Krbce 64

Prodejní doba - červen až říjen 2021: pondělí, úterý, středa, čtvrtek, pátek – 9:00-16:00 hodin, sobota 9:00-12:00 hodin, v neděli zavřeno.

Přivítáme vás v příjemném prostředí plném skalek, jezírek s rybami a lekníny, můžete u nás tedy i příjemně relaxovat.

V naší nabídce máme široký sortiment menších či větších rostlin, květín, keřů a stromů – vřesovištní rostliny, trvalky, skalničky, azalky, rododendrony, kanadské borůvky, brusinky, okrasné trávy, okrasné keře a dřeviny nebo jehličnany. Nabízíme ovocné stromy v kontejnerech za 280 Kč (jabloně, hrušně, meruňky, broskve, třešně). S výběrem rostlin pro vaše podmínky a stanoviště vám rádi poradíme.

V našem zahradnictví najdete též široký sortiment substrátů v různém balení od 20 do 75 l a za příznivé ceny, např.: rašelina 75 l za 125 Kč, zahradnický substrát 75 l za 110 Kč, substráty pro konifery 50 l ze 85 Kč, mulčovací kůra 70 l za 85 Kč.

Můžete u nás zakoupit zahradní náčiní nezbytně nutné pro práci na zahradě, truhlíky, květináče, mísy, keramiku, svíčky atd.

Prodáváme krmné směsi značky Versele Laga (Belgie) a Fink Nezvěstice pro králíky, nosnice, kuřata, kachny, kachňata, krůty, koně aj. Prodej doplňků výživy a vitamínů pro zvířata, prodej lizu, sušeného mléka pro jehňata a kůzlata, prodej granulí pro psy a kočky, napáječky a krmítka. Prodej krmiva a potřeb pro chov holubů.

Provádíme likvidaci a odvoz nežádoucí zeleně, např.: příprava parcely před stavbou, kácení stromů či jejich úprava

Další podrobnosti, včetně fotogalerie nabízených produktů, najdete na webových stránkách Zahradnictví Tmaň: www.zahradnictvitman.cz.

**Přijďte se podívat a relaxovat.
Těšíme se na vaši návštěvu!**

OBZOR – informační časopis Obce Tmaň.

Registrováno na Ministerstvu kultury ČR – evidenční číslo: MK ČR E 10531

Vydává Obecní úřad Tmaň, IČO: 00233901. Internetové stránky: www.obectman.cz.

Adresa redakce: Obecní úřad Tmaň, 267 21 Tmaň. E-mail: ou@obectman.cz.

Nepodepsané příspěvky připravil redakční kolektiv ve složení:

Frühling Jaromír, Horáček Jaroslav, Vinšová Petra, Rysová Kateřina, Soukupová Jiřina.

Redakční uzávěrka vždy 20. na příští měsíc.

Toto číslo vyšlo 9. června 2021.

Cena výtisku – 5 Kč,-